

**PROCEDURY POSTĘPOWANIA
NAUCZYCIELI I INNYCH PRACOWNIKÓW
POWIATOWEGO ZESPOŁU KSZTAŁCENIA
SPECJALNEGO W WEJHEROWIE
W SYTUACJACH
ZAGROŻENIA DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ
W TRUDNYCH SYTUACJACH WYCHOWAWCZYCH**

Część I

Szkoła Podstawowa nr 2 w Rumi

Część II

Ośrodek Rewalidacyjno – Wychowawczy w Rumi

SPIS TREŚCI

CZEŚĆ I – SZKOŁA PODSTAWOWA NR 2 W RUMI

PODSTAWY PRAWNE STOSOWANYCH PROCEDUR.....	5
OGÓLNE ZASADY POSTĘPOWANIA	6
PODSTAWOWE SPOSOBY DZIAŁANIA	6
SPIS PROCEDUR POSTĘPOWANIA W SYTUACJACH KRYZYSOWYCH W PZKS W WEJHEROWIE SZKOŁA PODSTAWOWA NR 2 W RUMI	7
PROCEDURY.....	8
I. WULGARNE SŁOWNICTWO.....	8
II. SAMOWOLNE OPUSZCZANIE SZKOŁY W CZASIE ZAJĘĆ LEKCYJNYCH LUB ZORGANIZOWANYCH WYJAZDÓW SZKOLNYCH	8
III. STOSOWANIE PRZEMOCY FIZYCZNEJ LUB PSYCHICZNEJ	9
IV. UŻYWANIE SUBSTANCJI SZKODLIWYCH DLA ZDROWIA (NP. LEKI, TABAKA, PAPIEROSY)	10
V. PODEJRZENIE, ŻE UCZEŃ JEST POD WPŁYWEM ALKOHOLU LUB INNYCH ŚRODKÓW ODURZAJĄCYCH.....	10
VI. PODEJRZENIE, ŻE UCZEŃ POSIADA PRZY SOBIE SUBSTANCJĘ MOGĄCĄ BYĆ SUBSTANCJĄ PSYCHOAKTYWNA (NP. NARKOTYKI, DOPALACZE, KLEJE)	11
VII. ZNALEZIENIE NA TERENIE SZKOŁY SUBSTANCJI PRZYPOMINAJĄCEJ NARKOTYK	11
VIII. WYPADEK UCZNIA NA TERENIE SZKOŁY	12
IX. ATAK EPILEPSJI.....	12
X. MYŚLI SAMOBÓJCZE.....	13
XI. PRÓBA SAMOBÓJCZA / NAGŁA ŚMIERĆ POZA SZKOŁĄ.....	13
XII. PRÓBA SAMOBÓJCZA/ NAGŁA ŚMIERĆ NA TERENIE SZKOŁY	14
XIII. POPEŁNIENIE CZYNU KARALNEGO PRZEZ UCZNIA	14
XIV. POSTĘPOWANIE WOBEC UCZNIA – OFIARY CZYNU KARALNEGO.....	15
XV. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU CIĄŻY UCZENNICY	15
XVI. KORZYSTANIE Z TELEFONÓW KOMÓRKOWYCH I SPRZĘTU ELEKTRONICZNEGO PRZEZ UCZNIÓW	15
XVII. POSTĘPOWANIE PRZY SILNYM POBUDZENIU PSYCHORUCHOWYM UCZNIA.....	16
XVIII. NARUSZENIE NIETYKALNOŚCI OSOBISTEJ NAUCZYCIELA/PACOWNIKA SZKOŁY LUB USZKODZENIE JEGO MIENIA	17

XIX. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU, GDY PO DZIECKO ZGŁASZA SIĘ RODZIC/OPIEKUN POD WPLYWEM ALKOHOLU	17
XX. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU KONTAKTÓW DZIECKA NA TERENIE SZKOŁY Z RODZICAMI POZOSTAJĄCYMI W KONFLIKCIE, Z OGRANICZONĄ WŁADZĄ RODZICIELSKĄ LUB POZBAWIONYCH PRAW RODZICIELSKICH	17
XXI. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU WYSTĄPIENIA ZACHOWAŃ AUTOAGRESYWNYCH.....	18
XXII. UDZIELANIE POMOCY UCZNIOM – OFIAROM PRZEMOCY DOMOWEJ	18

CZEŚĆ II – OŚRODEK REWALIDACYJNO-WYCHOWAWCZY W RUMI

PODSTAWY PRAWNE STOSOWANYCH PROCEDUR.....	19
OGÓLNE ZASADY POSTĘPOWANIA	20
PODSTAWOWE SPOSOBY DZIAŁANIA	20
SPIS PROCEDUR POSTĘPOWANIA W SYTUACJACH KRYZYSOWYCH W OŚRODKU REWALIDACYJNO-WYCHOWAWCZYM W RUMI.....	21
PROCEDURY.....	21
I. ZASADY POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU PRZYPROWADZENIA PRZEZ RODZICA DZIECKA Z WIDOCZNYMI OBJAWAMI INFЕКCJI, BÓLU LUB URAZU	21
II. ZASADY POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU NAGŁEGO ZACHOROWANIA DZIECKA NA TERENIE OŚRODKA (GORĄCZKA, WYSYPKA, WYMIOTY, BIEGUNKA ITP.).....	22
III. ZASADY POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU WYSTĄPIENIA U DZIECKA CHOROBY ZAKAŻNEJ LUB PASOŻYTNICZEJ.....	22
IV. ZASADY POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU PRZYJĘCIA DO OŚRODKA DZIECKA Z ALERGIAMI POKARMOWYMI LUB WZIEWNYMI	23
V. WYPADEK DZIECKA NA TERENIE OŚRODKA	23
VI. ATAK EPILEPSJI.....	24
VII. ZASADY PODAWANIA LEKÓW WYCHOWANKOM Z CHOROBA PRZEWLEKŁĄ	24
VIII. ZASADY POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU DZIECKA KARMIONEGO PRZEZ PEG-a.....	25
IX. ZASADY POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU BRAKU WSPÓŁPRACY Z RODZICAMI W ZAKRESIE DBANIA O HIGIENĘ DZIECKA	25
X. SAMOWOLNE ODDALENIE SIĘ DZIECKA Z PLACU ZABAW LUB PODCZAS ZORGANIZOWANYCH WYCIECZEK.....	25
XI. POSTĘPOWANIE WOBEC DZIECKA – OFIARY CZYNU KARALNEGO.....	26
XII. POSTĘPOWANIE PRZY SILNYM POBUDZENIU PSYCHORUCHOWYM DZIECKA	26

XIII.	POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU, GDY PO DZIECKO ZGŁASZA SIĘ RODZIC/OPIEKUN POD WPLYWEM ALKOHOLU	27
XIV.	POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU, GDY DZIECKO NIE ZOSTAŁO ODEBRANE Z OŚRODKA	27
XV.	POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU KONTAKTÓW DZIECKA NA TERENIE OŚRODKA Z RODZICAMI POZOSTAJĄCYMI W KONFLIKCIE, Z OGRANICZONĄ WŁADZĄ RODZICIELSKĄ LUB POZBAWIONYCH PRAW RODZICIELSKICH	27
XVI.	POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU WYSTĄPIENIA ZACHOWAŃ AUTOAGRESYWNYCH.....	28
XVII.	UDZIELANIE POMOCY DZIECIOM – OFIAROM PRZEMOCY DOMOWEJ	28

Aktualizacja: WRZESIEŃ 2018

Aktualizacji dokonał zespół w składzie:

mgr Anita Klein
mgr Aleksandra Korczyńska
mgr Magdalena Milewska

CZEŚĆ I – SZKOŁA PODSTAWOWA NR 2 W RUMI

WSTĘP

Szkolny system procedur precyzyjnie określa, które z zachowań wymagają jednoznacznej reakcji oraz wskazuje, w sposób nie budzący wątpliwości, jak powinna ona przebiegać. Szkolny system procedur jest jednym z warunków pozwalających na podejmowanie efektywnych działań w sytuacjach problemowych i trudnych.

Opracowane zasady postępowania oraz współpraca z rodzicami i właściwymi instytucjami mają na celu usprawnić działania podejmowane przez szkołę, w sytuacjach zagrożenia uczniów przestępczością i demoralizacją, przyczynić się do zapewnienia im bezpieczeństwa oraz ochrony ich zdrowia i życia.

PODSTAWY PRAWNE STOSOWANYCH PROCEDUR

1. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016r. Prawo Oświatowe (Dz.U. z 2017 r., poz. 59 z późniejszymi zmianami)
2. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016r. – przepisy wprowadzające ustawę – Prawo Oświatowe (Dz.U. z 2017r., poz. 60 z późniejszymi zmianami)
3. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz.U. z 1982 r. Nr 35 poz. 228 z późniejszymi zmianami)
4. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2005r. Nr 179, poz. 1485 z późniejszymi zmianami)
5. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005r. Nr 180, poz. 1493 z późniejszymi zmianami)
6. Konwencja o prawach dziecka z dnia 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 23 grudnia 1991r. Nr 120, poz.526 z dodatkowymi protokołami z 25 maja 2000r. i 19 grudnia 2011r.)
7. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 02 czerwca 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie sposobu nauczania szkolnego oraz zakresu treści dotyczących wiedzy o życiu seksualnym człowieka, o zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, o wartości rodziny, życia w fazie prenatalnej oraz metodach i środkach świadomej prokreacji zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego. (Dz.U. z 2017r. , poz. 1117)
8. Ustawa z dnia 07 stycznia 1993r. o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży (Dz.U. z 1993r., Nr 17 poz. 78 z późniejszymi zmianami)
9. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 29 października 1999r. zmieniające rozporządzenie w sprawie określenia zakresu i form oraz trybu udzielania kobietom w ciąży oraz wychowującym dziecko pomocy w zakresie opieki socjalnej i prawnej (Dz.U. z 1999r., Nr 88, poz. 983)
10. Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19 sierpnia 1994 r. (Dz. U. z 1994r., Nr 111 poz. 535 z późniejszymi zmianami)
11. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 1982r., Nr 35, poz. 230 z późniejszymi zmianami)
12. Uchwała Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 7 maja 1998 r. w sprawie przeciwdziałania i zwalczania zjawisk patologicznych wśród nieletnich
13. Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 1996r., Nr 10, poz. 55)
14. Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U. 2011, Nr 209 poz. 1245)

15. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z 2015r., poz. 1249)
16. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2003r. Nr 6, poz. 69, z późniejszymi zmianami)

OGÓLNE ZASADY POSTĘPOWANIA

1. Postępowanie w sytuacjach kryzysowych z udziałem ucznia powinno być prowadzone w możliwie najszybszym czasie i przy zapewnieniu bezpieczeństwa psychofizycznego ucznia.
2. Uczeń i jego rodzice mają prawo do pełnej informacji o sytuacji i podjętych przez szkołę działaniach.
3. Osobą odpowiedzialną na terenie szkoły za respektowanie praw ucznia jest dyrektor szkoły.
4. Uczniowie wykraczający poza normy i zasady zachowań akceptowanych w szkole ponoszą sankcje przewidziane w statucie placówki.

PODSTAWOWE SPOSOBY DZIAŁANIA

W celu prowadzenia skutecznej interwencji zgodnie z obowiązującym prawem i mając na uwadze konieczność zapewnienia bezpieczeństwa w szkole, ochronę przed przemocą, uzależnieniem, demoralizacją oraz innymi przejawami zaburzeń zachowania i patologii społecznej ustala się co następuje:

1. W każdym przypadku rozwiązywania problemów związanych z naruszeniem przez ucznia prawa i obowiązujących w szkole zasad niezbędna jest ścisła współpraca przedstawicieli szkoły z rodzicami ucznia.
2. Rodzice ucznia są bezzwłocznie zawiadamiani o każdym przypadku naruszenia przez niego prawa i obowiązujących w szkole zasad związanych z bezpieczeństwem.
3. W celu rozwiązania zaistniałego problemu przedstawiciel szkoły:
 - ustala możliwie najbliższy termin spotkania z uczniem i jego rodzicami,
 - prowadzi rozmowę interwencyjną z uczniem,
 - prowadzi rozmowę z rodzicami, w czasie której wspólnie ustalają dalsze działania wobec dziecka, zasady współpracy między rodzicami a szkołą oraz w uzasadnionych przypadkach konieczność objęcia ucznia specjalistyczną opieką medyczną,
 - uczeń w obecności rodziców zobowiązuje się do zmiany swojego postępowania lub podpisuje kontrakt , w którym określone zostają obowiązujące go zasady zachowania,
 - nadzór nad wypełnianiem zobowiązań przez ucznia sprawują rodzice we współpracy ze szkołą.

4. Brak współpracy ze strony rodziców oraz postępujący proces demoralizacji ucznia powodują konieczność podjęcia innych działań przewidzianych prawem:
 - zgłoszenie sprawy do sądu rodzinnego,
 - zastosowanie określonych w statucie szkoły konsekwencji dyscyplinarnych, łącznie z możliwością przeniesienia ucznia do innej placówki.
5. W przypadku zagrożenia zdrowia ucznia szkoła zapewnia mu niezbędną opiekę medyczną (np. wzywane jest pogotowie).
6. Policja jest wzywana w przypadku:
 - gdy zachowania ucznia zagrażają bezpieczeństwu innych osób lub jemu osobiście (decyduje dyrektor szkoły, w zależności od niepełnosprawności ucznia)
 - znalezienia na terenie szkoły substancji psychoaktywnych lub gdy istnieje podejrzenie, że uczeń może posiadać takie substancje,
 - gdy jest pod wpływem alkoholu lub innych substancji odurzających,
 - kradzieży lub innych wykroczeń,
 - agresywnego zachowania rodzica/opiekuna prawnego w stosunku do pracowników szkoły.
7. W klasie, w której uczeń lub uczniowie uporczywie łamią obowiązujące w szkole zasady prowadzone są dodatkowe zajęcia profilaktyczne przez osoby uprawnione.

SPIS PROCEDUR POSTĘPOWANIA W SYTUACJACH KRYZYSOWYCH W PZKS W WEJHEROWIE SZKOŁA PODSTAWOWA NR 2 W RUMI

- I. Wulgarne słownictwo.
- II. Samowolne opuszczanie szkoły w czasie zajęć lekcyjnych lub zorganizowanych wyjazdów szkolnych.
- III. Stosowanie przemocy fizycznej lub psychicznej.
- IV. Używanie substancji szkodliwych dla zdrowia (np. leki, tabaka, papierosy).
- V. Podejrzenie, że uczeń jest pod wpływem alkoholu lub innych środków odurzających.
- VI. Podejrzenie, że uczeń posiada przy sobie substancję mogącą być substancją psychoaktywną.
- VII. Znalezienie na terenie szkoły substancji przypominającej narkotyk.
- VIII. Wypadek dziecka na terenie szkoły.
- IX. Atak epilepsji.
- X. Myśli samobójcze.
- XI. Próba samobójcza / nagła śmierć ucznia poza szkołą.
- XII. Próba samobójcza/nagła śmierć na terenie szkoły.
- XIII. Popełnienie czynu karalnego przez ucznia.
- XIV. Postępowanie wobec ucznia – ofiary czynu karalnego.
- XV. Postępowanie w przypadku ciąży uczennicy.

- XVI. Korzystanie z telefonów komórkowych i sprzętu elektronicznego przez uczniów.
- XVII. Postępowanie przy silnym pobudzeniu psychoruchowym ucznia.
- XVIII. Naruszenie nietykalności osobistej nauczyciela/pracownika szkoły lub uszkodzenie jego mienia.
- XIX. Postępowanie w przypadku, gdy po dziecko zgłasza się rodzic/opiekun pod wpływem alkoholu.
- XX. Postępowanie w przypadku kontaktów dziecka na terenie szkoły z rodzicami pozostającymi w konflikcie, z ograniczoną władzą rodzicielską lub pozbawionych praw rodzicielskich.
- XXI. Postępowanie w przypadku występowania zachowań autoagresywnych.
- XXII. Udzielanie pomocy uczniom – ofiarom przemocy domowej.

PROCEDURY

I. WULGARNE SŁOWNICTWO

Gdy nauczyciel jest świadkiem używania przez ucznia wulgarnego słownictwa ma bezwzględny obowiązek zareagowania:

1. Sam przeprowadza rozmowę z uczniem.
2. Wpisuje informację dla rodziców do zeszytów kontaktów/ dziennika elektronicznego.
3. Powiadamia wychowawcę klasy.

Jeżeli świadkiem stosowania wulgarnego słownictwa jest pracownik obsługi, zgłasza ten fakt wychowawcy klasy, który w formie pisemnej przekazuje informację rodzicom ucznia.

W przypadku powtarzających się zachowań wychowawca:

1. Przeprowadza rozmowę z rodzicami / opiekunami ucznia i sporządza krótką notatkę z jej przebiegu.
2. Wychowawca klasy stosuje konsekwencje przewidziane w statucie placówki.
3. W przypadku braku poprawy podejmuje współpracę z pedagogiem szkolnym/psychologiem, który przeprowadza rozmowę z uczniem i rodzicami.
4. Jeśli podjęte działania nie przynoszą spodziewanych efektów powiadamiany jest dyrektor, który udziela uczniowi upomnienia lub podejmuje inne kroki przewidziane w statucie placówki.

II. SAMOWOLNE OPUSZCZANIE SZKOŁY W CZASIE ZAJĘĆ LEKCYJNYCH LUB ZORGANIZOWANYCH WYJAZDÓW SZKOLNYCH

1. W przypadku uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim:
 - pracownik szkoły, który stwierdził, że uczeń samowolnie opuścił teren szkoły zgłasza ten fakt wychowawcy klasy, a jeżeli ten jest nieobecny pedagogowi szkolnemu,
 - ww. osoby niezwłocznie zawiadamiają rodziców,

- wychowawca oraz pedagog przeprowadzają rozmowę ostrzegawczą z uczniem,
 - jeżeli podobna sytuacja powtórzy się pedagog/dyrektor przeprowadza rozmowę z uczniem w obecności rodziców,
 - w przypadku kolejnego samowolnego opuszczenia szkoły zastosować należy określone w statucie placówki konsekwencje dyscyplinarne,
 - jeżeli uczeń nadal uporczywie opuszcza zajęcia szkoła zgłasza ten fakt do Sądu Rejonowego – Wydział Rodzinny i Nieletnich.
2. W przypadku uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym oraz uczniów pierwszego etapu edukacyjnego z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim:
- nauczyciel/inny pracownik szkoły, który stwierdził, że uczeń samowolnie oddalił się od grupy natychmiast podejmuje poszukiwania ucznia, zapewniając opiekę pozostałym uczniom;
 - jeśli poszukiwania nie przynoszą spodziewanego efektu powiadamia pedagoga/dyrektora szkoły;
 - w przypadku nieodnalezienia ucznia pedagog/dyrektor szkoły powiadamia policję oraz rodziców ucznia;
 - po odnalezieniu wychowawca/pedagog przeprowadza z uczniem rozmowę wychowawczą;
 - ucznia samowolnie opuszczającego zajęcia należy otoczyć szczególną opieką/kontrolą ze strony wszystkich pracowników szkoły, aby zapobiec powtarzaniu się zachowań ucieczkowych.

III. STOSOWANIE PRZEMOCY FIZYCZNEJ LUB PSYCHICZNEJ

1. Nauczyciel/pracownik szkoły, który jest świadkiem stosowania przemocy ma obowiązek zareagować w celu zabezpieczenia przed dalszą agresją.
2. Jeżeli w wyniku zachowań agresywnych powstały obrażenia ciała należy wezwać pomoc medyczną.
3. Nauczyciel/pracownik szkoły zgłasza ten fakt wychowawcy klasy.
4. Wychowawca przeprowadza rozmowę wyjaśniającą z uczniem i powiadamia rodziców.
5. Wychowawca, jeżeli sytuacja tego wymaga, zgłasza ten fakt pedagogowi szkolnemu/psychologowi/dyrektorowi szkoły.
6. Nauczyciel lub wychowawca odnotowuje zajście w dzienniku lekcyjnym lub sporządza notatkę służbową.
7. Wychowawca natychmiast powiadamia rodziców sprawcy i poszkodowanego pisemnie lub telefonicznie oraz odnotowuje ten fakt w dzienniku lekcyjnym.
8. Wobec ucznia stosującego przemoc należy zastosować określone w statucie placówki konsekwencje dyscyplinarne.
9. W przypadku powtarzających się aktów agresji lub w sytuacjach szczególnie drastycznych szkoła zgłasza te fakty policji oraz sporządza notatkę służbową, którą umieszcza w teczce ucznia.

IV. UŻYWANIE SUBSTANCJI SZKODLIWYCH DLA ZDROWIA (NP. LEKI, TABAKA, PAPIEROSY)

1. Przyjmowanie leków przez ucznia w szkole jest możliwe jedynie na pisemną prośbę rodzica/opiekuna (druk: zgoda na udzielenie pomocy medycznej), zgodnie z pisemnym zaleceniem lekarza prowadzącego. Leki podaje pielęgniarka szkolna lub w szczególnych sytuacjach wychowawca.
2. W przypadku zauważenia, że uczeń samodzielnie przyjmuje leki w szkole:
 - nauczyciel niezwłocznie sprawdza jaki to lek, następnie przekazuje tę informację pielęgniarce szkolnej oraz wychowawcy/dyrektorowi;
 - pielęgniarka/wychowawca/nauczyciel ma obowiązek skontaktować się z rodzicami ucznia i zatrzymać lek;
 - rodzic powinien osobiście odebrać lek ze szkoły.
3. Nauczyciel, który znajdzie leki lub inne substancje szkodliwe dla zdrowia, ma obowiązek zabezpieczyć je i zgłosić ten fakt dyrektorowi szkoły.
4. Pracownik szkoły, który był świadkiem lub dowiedział się o używaniu substancji szkodliwych przez ucznia niezwłocznie zawiadamia wychowawcę klasy.
5. Wychowawca lub dyrektor przeprowadza rozmowę z uczniem i wzywa rodzica.
6. Uczeń i rodzic są powiadamiani o zakazie posiadania/przyjmowania używek w szkole i konsekwencjach takiego zachowania (zgodnie ze statutem).
7. Zatrzymane w szkole substancje szkodliwe dla zdrowia rodzice są zobowiązani odebrać osobiście.
8. W związku z zaistniałą sytuacją uczeń zostaje objęty odpowiednią pomocą psychologiczno-pedagogiczną.

V. PODEJRZENIE, ŻE UCZEŃ JEST POD WPLYWEM ALKOHOLU LUB INNYCH ŚRODKÓW ODURZAJĄCYCH

1. Nauczyciel odizolowuje ucznia od reszty klasy i z uwagi na zapewnienie bezpieczeństwa nie pozostawia go samego. Zapewnia także opiekę pozostałym uczniom.
2. Nauczyciel powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę/ pedagoga/ psychologa.
3. W przypadku zagrożenia zdrowia /życia wzywa pielęgniarkę/lekarza w celu oceny stanu trzeźwości lub odurzenia, ewentualnie udziela pierwszej pomocy medycznej.
4. Zawiadamia o tym fakcie dyrektora szkoły oraz rodziców/opiekunów.
5. W zaistniałej sytuacji rodzice są zobowiązani do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły.
6. Gdy rodzice/opiekunowie odmawiają odebrania dziecka, o kolejnych działaniach decyduje dyrektor szkoły.
7. Dyrektor szkoły zawiadamia najbliższą jednostkę policji/straży miejskiej, gdy uczeń jest agresywny lub swoim zachowaniem daje powód do zgorzenia.

8. Jeżeli powtarzają się sytuacje, w których uczeń znajduje się pod wpływem alkoholu lub innych środków odurzających na terenie szkoły, dyrektor ma obowiązek powiadomić Sąd Rejonowy – Wydział Rodzinny i Nieletnich.
9. Uczeń, który w szkole przebywał w stanie odurzenia otrzymuje co najmniej nagane dyrektora szkoły.
10. W związku z zaistniałą sytuacją uczeń zostaje objęty odpowiednią pomocą psychologiczno-pedagogiczną.
11. W razie potrzeby pedagog/psycholog szkolny udostępnia rodzicom adresy placówek terapeutycznych.

VI. PODEJRZENIE, ŻE UCZEŃ POSIADA PRZY SOBIE SUBSTANCJĘ MOGĄCĄ BYĆ SUBSTANCJĄ PSYCHOAKTYWNĄ (NP. NARKOTYKI, DOPALACZE, KLEJE)

1. Nauczyciel w obecności innej osoby (wychowawca, pedagog, dyrektor, itp.) ma prawo żądać, aby uczeń przekazał mu tę substancję, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni. Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani teczki ucznia – jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla policji.
2. O swoich spostrzeżeniach powiadamia dyrektora szkoły oraz rodziców/opiekunów i wzywa ich do natychmiastowego stawiennictwa.
3. W przypadku gdy uczeń, mimo wezwania, odmawia przekazania nauczycielowi substancji i pokazania zawartości plecaka/torby, dyrektor szkoły wzywa policję.
4. Jeżeli uczeń wyda substancję psychoaktywną dobrowolnie, nauczyciel zobowiązany jest bezzwłocznie przekazać ją do jednostki policji. Próbuje także ustalić, w jaki sposób i od kogo uczeń nabył substancję. Całe zdarzenie nauczyciel dokumentuje, sporządzając możliwie dokładną notatkę służbową i umieszcza ją w teczce ucznia.
5. Uczeń ponosi konsekwencje przewidziane w statucie placówki.

VII. ZNALEZIENIE NA TERENIE SZKOŁY SUBSTANCJI PRZYPOMINAJĄCEJ NARKOTYK

W przypadku znalezienia substancji przypominającej narkotyk pracownik:

1. Zachowując środki ostrożności zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu policji. Próbuje także ustalić, do kogo należy znaleziona substancja.
2. Powiadamia o zaistniałym zdarzeniu dyrektora szkoły, który wzywa policję.
3. Po przyjeździe policji niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję i przekazuje informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.

VIII. WYPADEK UCZNIĄ NA TERENIE SZKOŁY

Nauczyciel/pracownik szkoły, który otrzymał wiadomość o wypadku ucznia lub był jego świadkiem:

1. Niezwłocznie zapewnia poszkodowanemu odpowiednią pomoc medyczną (pielęgniarka lub pogotowie ratunkowe) i udziela pierwszej pomocy.
2. Jeśli nauczyciel prowadzi w tym czasie zajęcia, zapewnia uczniom opiekę zastępczą.
3. Niezwłocznie zawiadamia także o zaistniałej sytuacji dyrektora szkoły oraz rodziców/prawnych opiekunów ucznia.
4. Specjalista BHP ustala szczegółowe okoliczności zdarzenia celem sporządzenia protokołu powypadkowego.

Nawet w lekkich przypadkach (brak wyraźnych obrażeń – np. widoczne tylko lekkie zaczerwienienie, zadrapanie, lekkie skaleczenie, lekkie skręcenie stopy itp.) zawsze należy poinformować rodzica i w razie potrzeby pielęgniarkę szkolną.

Po udzieleniu pierwszej pomocy poszkodowanemu uczniowi, nauczyciel lub pedagog/dyrektor ustala z rodzicem ewentualny wcześniejszy odbiór dziecka ze szkoły.

Do czasu odebrania ucznia ze szkoły należy zapewnić mu odpowiednią opiekę.

IX. ATAK EPILEPSJI

W przypadku powzięcia informacji o chorobie wychowawca klasy i pielęgniarka szkolna powinni przeprowadzić rozmowę z rodzicami w celu pozyskania szczegółowych informacji o przebiegu ataków, częstotliwości i okolicznościach ich występowania oraz procedurach postępowania po wystąpieniu ataku. Informacje te należy przekazać wszystkim osobom mającym kontakt z uczniem.

W przypadku napadu epilepsji należy:

1. Zapewnić wolną przestrzeń i usunąć niebezpieczne przedmioty z otoczenia ucznia, u którego zaobserwowaliśmy napad padaczki. Zwykle trwa on sekundy–minuty i mija sam.
2. Wezwać pielęgniarkę szkolną.
3. **Nie należy wkładać osobie chorej żadnych przedmiotów do ust !!!**
4. Po napadzie, w przypadku gdy uczeń jest **nieprzytomny**, należy sprawdzić czy oddycha. Jeżeli tak, układamy go w **pozycji bocznej bezpiecznej**.
5. Nie trzeba wzywać **pogotowia ratunkowego**, jeżeli uczeń po ataku jest przytomny i jest dobrze zorientowany.
6. O każdym ataku padaczki, jego przebiegu i podjętych działaniach należy niezwłocznie powiadomić rodziców.
7. W sytuacji silnego ataku epilepsji zagrażającego życiu i zdrowiu wychowanka nauczyciel prowadzący zajęcia zobowiązany jest do podania wlewki ratującej życie zaleconej przez lekarza. Jeżeli atak nie ustępuje nauczyciel wzywa pogotowie.
8. Jeżeli napad trwa dłużej niż **2 minuty**, należy wezwać pogotowie ratunkowe.

9. W przypadku wychowanków mających silne ataki zagrażające życiu na wniosek rodzica pogotowie wzywa się każdorazowo podczas wystąpienia ataku.

X. MYŚLI SAMOBÓJCZE

1. Pracownik szkoły, który powziął informację, że uczeń wypowiada myśli samobójcze natychmiast przekazuje ją wychowawcy/ pedagogowi/ psychologowi/ dyrektorowi.
2. Z uczniem należy niezwłocznie nawiązać kontakt i udzielić mu wsparcia.
3. Dyrektor powołuje zespół ds. sytuacji kryzysowych w celu zdiagnozowania zaistniałej sytuacji i podjęcia działań interwencyjnych.
4. Zespół nawiązuje współpracę z rodziną i instytucjami, które mogą pomóc w rozwiązaniu sytuacji kryzysowej.
5. Psycholog/pedagog otaczają ucznia specjalistyczną opieką i wsparciem.
6. Pedagog/psycholog/nauczyciele podejmują działania profilaktyczne w środowisku rówieśniczym ucznia, mające na celu kształtowanie odpowiednich umiejętności psychologicznych i społecznych.
7. W sytuacji kiedy rodzic bagatelizuje problem i nie podejmuje współpracy ze szkołą, dyrektor podejmuje decyzję o powiadomieniu sądu.

XI. PRÓBA SAMOBÓJCZA / NAGŁA ŚMIERĆ POZA SZKOŁĄ

W przypadku powzięcia informacji, że istnieje ryzyko dokonania próby samobójczej poza szkołą należy:

1. Przekazać informację rodzicom oraz dyrektorowi szkoły.
2. Dyrektor szkoły podejmuje decyzję o potrzebie powiadomienia policji.
3. Dyrektor powołuje zespół ds. sytuacji kryzysowych w celu zdiagnozowania zaistniałej sytuacji i podjęcia działań interwencyjnych.
4. Psycholog/pedagog otaczają ucznia specjalistyczną opieką i wsparciem.
5. Zespół nawiązuje współpracę z rodziną oraz instytucjami, które mogą pomóc w rozwiązaniu zaistniałej sytuacji.
6. Dyrektor zwołuje posiedzenie zespołu wychowawczego szkoły, do której uczęszcza uczeń, na którym przedstawia się zalecenia do pracy i postępowania z dzieckiem.
7. Nauczyciele podejmują działania wspierające ucznia w różnych sytuacjach szkolnych.
8. Pedagog/psycholog szkolny podejmują działania w środowisku rówieśniczym ucznia, mające na celu kształtowanie odpowiednich umiejętności psychologicznych i społecznych.

XII. PRÓBA SAMOBÓJCZA/ NAGŁA ŚMIERĆ NA TERENIE SZKOŁY

- I. Nauczyciel/pracownik szkoły, który otrzymał wiadomość o zdarzeniu lub był jego świadkiem:
 1. Niezwłocznie zapewnia poszkodowanemu odpowiednią pomoc medyczną (pielęgniarka lub pogotowie ratunkowe) i udziela pierwszej pomocy.
 2. Jeśli nauczyciel prowadzi w tym czasie zajęcia zapewnia uczniom opiekę zastępczą.
 3. O zaistniałej sytuacji niezwłocznie zawiadamia dyrektora szkoły oraz rodziców/prawnych opiekunów ucznia.
 4. Specjalista BHP ustala szczegółowe okoliczności zdarzenia celem sporządzenia protokołu powypadkowego.
- II. Ponadto w takiej sytuacji dyrektor szkoły:
 1. Decyduje o potrzebie powiadomienia policji.
 2. Organizuje i udziela niezbędnej pomocy służbom ratowniczym i policji.
 3. Podejmuje decyzje o dalszej organizacji pracy szkoły w danym dniu.
 4. Organizuje wsparcie psychologa i pedagoga dla klasy lub indywidualną pomoc dla uczniów i nauczycieli.
 5. Powołuje zespół ds. sytuacji kryzysowych w celu zdiagnozowania zaistniałej sytuacji i podjęcia działań interwencyjnych.
 6. Zwołuje posiedzenie zespołu wychowawczego szkoły, do której uczęszcza uczeń, na którym przedstawia się zalecenia do pracy i postępowania z uczniem.
- III. W dalszej kolejności realizuje się następujące działania:
 1. Psycholog/pedagog otaczają ucznia specjalistyczną opieką i wsparciem.
 2. Szkoła nawiązuje współpracę z rodziną oraz instytucjami, które mogą pomóc w rozwiązaniu zaistniałej sytuacji.
 3. Nauczyciele podejmują działania wspierające ucznia w różnych sytuacjach szkolnych.
 4. Pedagog/psycholog szkolny podejmują działania w środowisku rówieśniczym ucznia, mające na celu kształtowanie odpowiednich umiejętności psychologicznych i społecznych.
- IV. W każdym przypadku nagłej śmierci ucznia dyrektor szkoły:
 1. Organizuje wsparcie psychologa i pedagoga dla klasy/ społeczności szkolnej lub indywidualną pomoc dla uczniów i nauczycieli.
 2. W razie potrzeby udziela wsparcia rodzinie zmarłego ucznia.
 3. Wskazuje instytucje, do których można się zwrócić o poradę i pomoc.

XIII. POPEŁNIENIE CZYNU KARALNEGO PRZEZ UCZNIA

W przypadku, gdy uczeń na terenie szkoły popełni czyn karalny (np. rozbój, uszkodzenie ciała, kradzież, wymuszenie itp.) pracownik szkoły:

1. Niezwłocznie powiadamia pedagoga.

2. Pedagog w porozumieniu z dyrektorem powiadamia policję o popełnieniu czynu karalnego.
3. Dyrektor zapewnia opiekę sprawcy do przyjazdu policji.
4. Pedagog próbuje ustalić okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia, powiadamia rodziców sprawcy czynu karalnego oraz zabezpiecza ewentualne dowody przestępstwa lub przedmioty z niego pochodzące i przekazuje je policji.

XIV. POSTĘPOWANIE WOBEC UCZNIA – OFIARY CZYNU KARALNEGO

W przypadku, gdy uczeń na terenie szkoły jest ofiarą czynu karalnego, nauczyciel/pracownik szkoły jest zobowiązany do:

1. Udzielenia pierwszej pomocy (przedmedycznej), a w przypadku kiedy ofiara doznała poważnych obrażeń ciała, wezwania pogotowia.
2. Zatrzymania sprawcy czynu, jeśli jest to możliwe.
3. Niezwłocznego powiadomienia dyrektora szkoły/pedagoga.
4. Powiadomienia rodziców ucznia (pedagog/dyrektor).
5. W przypadku poważnych obrażeń dyrektor decyduje o potrzebie wezwania policji.

XV. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU CIĄŻY UCZENNICZY

1. Rodzice/opiekunowie prawni uczennicy bądź pełnoletnia uczennica są zobowiązani dostarczyć do szkoły zaświadczenie od lekarza prowadzącego ciążę.
2. Zespół w składzie: dyrektor szkoły, psycholog, pedagog, wychowawca klasy, nauczyciele przedmiotowi, w porozumieniu z rodzicami, opracowują plan pomocy niezbędny do uzyskania sukcesu edukacyjnego oraz w miarę bieżących potrzeb udzielają uczennicy różnych form wsparcia.
3. Uczennica może korzystać z następujących form pomocy:
 - dostosowania wymagań edukacyjnych do możliwości psychofizycznych i sytuacji pozaszkolnej uczennicy,
 - indywidualnych konsultacji przedmiotowych,
 - indywidualizacji toku nauczania i oceniania wiadomości,
 - wsparcia i porad psychologiczno-pedagogicznych.
4. W razie potrzeby szkoła podejmuje współpracę z innymi instytucjami powołanymi do udzielania rodzinie pomocy socjalno-bytowej.

XVI. KORZYSTANIE Z TELEFONÓW KOMÓRKOWYCH I SPRZĘTU ELEKTRONICZNEGO PRZEZ UCZNIÓW

1. Podczas zajęć edukacyjnych, terapeutycznych i świetlicowych obowiązuje całkowity zakaz używania telefonów komórkowych.

2. Nagrywanie dźwięku i obrazu za pomocą telefonu, dyktafonu, odtwarzacza MP czy aparatu fotograficznego jest dopuszczalne tylko za zgodą osoby prowadzącej zajęcia oraz osób nagrywanych (w innych przypadkach jest zabronione).
3. Uczniowie przynoszą do szkoły telefony komórkowe, odtwarzacze i inny sprzęt elektroniczny na własną odpowiedzialność. Szkoła nie ponosi odpowiedzialności za ich zniszczenie, zagubienie lub kradzież.
4. W przypadku naruszenia przez ucznia zasad używania telefonów komórkowych lub innego sprzętu elektronicznego na terenie szkoły:
 - uczeń ma obowiązek oddać urządzenie do „depozytu” – aparat zostaje wyłączony przez ucznia w obecności nauczyciela,
 - należy telefonicznie powiadomić rodziców o naruszeniu przez ucznia zasad obowiązujących na terenie szkoły (wychowawca/ pedagog/ dyrektor),
 - zdarzenie należy odnotować w zeszycie kontaktów/dzienniku elektronicznym.
5. Po zakończonych zajęciach urządzenie wydaje się z "depozytu" uczniowi.
6. Jeżeli uczeń dokona zapisu na nośniku elektronicznym bez zgody i wiedzy nauczyciela/pracownika szkoły lub innych uczniów, zostaje wszczęta procedura postępowania wobec sprawcy czynu karalnego.
7. W przypadku ucznia pełnoletniego który odmawia oddania telefonu, o dalszym postępowaniu decyduje dyrektor szkoły.

XVII. POSTĘPOWANIE PRZY SILNYM POBUDZENIU PSYCHORUCHOWYM UCZNIĄ

Ucznia w stanie silnego pobudzenia psychoruchowego z współwystępującą agresją lub autoagresją należy:

1. Odizolować od innych osób oraz zapewnić mu opiekę i bezpieczeństwo.
2. Jeśli to konieczne unieruchomić (np. ograniczyć możliwość ruchu poprzez przytrzymanie).
3. Zapewnić warunki do uspokojenia i wyciszenia.
4. Otoczyć odpowiednią opieką.

W przypadku gdy zachowania agresywne i autoagresywne nie ustępują, nauczyciel powinien:

1. Powiadomić pedagoga / psychologa lub dyrektora szkoły.
2. Powiadomić rodziców/ opiekunów ucznia.
3. W razie potrzeby wezwać pielęgniarkę szkolną.
4. Otoczyć odpowiednią opieką psychologiczno-pedagogiczną.
5. Sporządzić szczegółową notatkę opisującą zdarzenie.

Jeśli istnieje zagrożenie życia lub zdrowia ucznia należy niezwłocznie wezwać pogotowie i powiadomić rodziców o podjęciu interwencji medycznej.

XVIII. NARUSZENIE NIETYKALNOŚCI OSOBISTEJ NAUCZYCIELA/PACOWNIKA SZKOŁY LUB USZKODZENIE JEGO MIENIA

Za naruszenie nietykalności osobistej nauczyciela/pracownika szkoły uważa się np. obelżywe wyzwiska, groźby, opluwanie, przyczepianie karteczek, rzucanie przedmiotami, agresję fizyczną. itp.

W przypadku naruszenia nietykalności osobistej nauczyciela/pracownika szkoły lub jego mienia:

- I. Osoba pokrzywdzona przez ucznia powinna :
 - zastosować dostępne w statucie placówki narzędzia dyscyplinujące ucznia,
 - powiadomić dyrektora szkoły,
 - powiadomić rodzica sprawcy,
 - zgłosić przestępstwo na policję, zabezpieczyć dowody przestępstwa.
- II. Osoba pokrzywdzona przez rodzica/opiekuna prawnego lub osoby obce przebywające na terenie szkoły powinna :
 - niezwłocznie powiadomić dyrektora szkoły,
 - zgłosić przestępstwo na policję, zabezpieczyć dowody przestępstwa.

XIX. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU, GDY PO DZIECKO ZGŁASZA SIĘ RODZIC/OPIEKUN POD WPLYWEM ALKOHOLU

1. Nauczyciel nie może powierzyć opieki nad dzieckiem osobie, wobec której istnieje domniemanie, że może znajdować się ona pod wpływem alkoholu.
2. O zaistniałej sytuacji należy powiadomić pedagoga/dyrektora.
3. Osobie nietrzeźwej nakazuje się opuszczenie terenu szkoły. Jeżeli osoba ta odmawia opuszczenia terenu szkoły lub powoduje naruszenie spokoju i bezpieczeństwa, dyrektor / pedagog/nauczyciel wzywa policję/straż miejską.
4. Bezwzględnie należy także poinformować drugiego z rodziców/ prawnych opiekunów o zaistniałej sytuacji i konieczności osobistego zgłoszenia się po ucznia.
5. W sytuacji, gdy w wyznaczonym czasie po odbiór ucznia nie pojawi się inna osoba, dyrektor zawiadamia policję.
6. Gdy powyższa sytuacja powtarza się, szkoła powiadamia Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej lub Sąd Rejonowy – Wydział Rodzinny i Nieletnich.

XX. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU KONTAKTÓW DZIECKA NA TERENIE SZKOŁY Z RODZICAMI POZOSTAJĄCYMI W KONFLIKCIE, Z OGRANICZONĄ WŁADZĄ RODZICIELSKĄ LUB POZBAWIONYCH PRAW RODZICIELSKICH

Nauczyciel udziela informacji rodzicom, którzy mają zachowane prawa rodzicielskie, o ile postanowienie sądu nie stanowi inaczej.

1. Jeśli do szkoły zostanie dostarczone postanowienie sądu o sposobie sprawowania przez rodziców opieki nad dzieckiem, nauczyciel postępuje zgodnie z tym postanowieniem.
2. **Szkoła nie jest miejscem spotkań dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej z rodzicem z ograniczoną władzą rodzicielską lub pozbawionym tej władzy.**
3. O każdej próbie odebrania dziecka lub jego kontaktach z rodzicem nieuprawnionym do tego, nauczyciel powiadamia dyrektora szkoły oraz rodzica lub instytucję aktualnie sprawujących opiekę nad dzieckiem.
4. **W sytuacji kryzysowej, poczucia zagrożenia np. klótnie rodziców, wrywanie sobie dziecka, itp. wychowawca/pedagog lub dyrektor powiadamia policję.**
5. Nauczyciel nie jest osobą uprawnioną do rozstrzygania sporów między rodzicami.
6. Wychowawca, który posiada wiedzę na temat trudnej lub nieuregulowanej sytuacji rodzinnej dziecka jest zobowiązany do poinformowania pracowników szkoły o właściwych sposobach postępowania wobec opiekunów.

XXI. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU WYSTĄPIENIA ZACHOWAŃ AUTOAGRESYWNYCH

1. Rodzic jest zobowiązany poinformować dyrektora oraz wychowawcę o występowaniu zachowań autoagresywnych.
2. W przypadku wystąpienia zachowań autoagresywnych nauczyciel postępuje zgodnie z wytycznymi opracowanymi przez wychowawcę klasy oraz psychologa szkolnego.
3. Należy powziąć odpowiednie kroki w celu zapewnienia bezpieczeństwa uczniowi oraz innym uczniom pozostającym w klasie.

XXII. UDZIELANIE POMOCY UCZNIOM – OFIAROM PRZEMOCY DOMOWEJ

W przypadku uzasadnionego podejrzenia nauczyciela bądź innego pracownika szkoły o stosowaniu wobec dziecka przemocy domowej należy postępować zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U. Nr 209 poz. 1245) (do wglądu u pedagogów i psychologa lub na stronach internetowych)

Część II

Ośrodek Rewalidacyjno-Wychowawczy w Rumi

WSTĘP

System procedur Ośrodka Rewalidacyjno-Wychowawczego w Rumi (dalej zwany ośrodkiem) precyzyjnie określa, które z zachowań wymagają jednoznacznej reakcji oraz wskazuje, w sposób nie budzący wątpliwości, jak powinna ona przebiegać. System procedur jest jednym z warunków pozwalających na podejmowanie efektywnych działań w sytuacjach problemowych i trudnych.

Opracowane zasady postępowania oraz współpraca z rodzicami i właściwymi instytucjami mają na celu usprawnić działania podejmowane przez pracowników przedszkola, w sytuacjach zagrożenia zdrowia dzieci i przyczynić się do zapewnienia im bezpieczeństwa.

PODSTAWY PRAWNE STOSOWANYCH PROCEDUR

1. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo Oświatowe (Dz.U. z 2017 r., poz. 59 z późniejszymi zmianami)
2. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – przepisy wprowadzające ustawę – Prawo Oświatowe (Dz.U. z 2017 r., poz. 60 z późniejszymi zmianami)
3. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz.U. z 1982 r. Nr 35 poz. 228 z późniejszymi zmianami)
4. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie ([Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493](#) z późniejszymi zmianami)
5. Konwencja o prawach dziecka z dnia 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 23 grudnia 1991 r. Nr 120, poz.526 z dodatkowymi protokołami z 25 maja 2000 r. i 19 grudnia 2011 r.)
6. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 29 października 1999 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie określenia zakresu i form oraz trybu udzielania kobietom w ciąży oraz wychowującym dziecko pomocy w zakresie opieki socjalnej i prawnej (Dz.U. z 1999r., Nr 88, poz. 983)
7. Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19 sierpnia 1994 r. (Dz. U. z 1994r., Nr 111 poz. 535 z późniejszymi zmianami)
8. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 1982 r., Nr 35, poz. 230 z późniejszymi zmianami)
9. Uchwała Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 7 maja 1998 r. w sprawie przeciwdziałania i zwalczania zjawisk patologicznych wśród nieletnich
10. Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U. 2011, Nr 209 poz. 1245)
11. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2003r. Nr 6, poz. 69, z późniejszymi zmianami)
12. Stanowisko Ministra Zdrowia w sprawie możliwości podawania leków dzieciom przez nauczycieli w szkole i przedszkolu z dnia 4 maja 2010 r.

OGÓLNE ZASADY POSTĘPOWANIA

1. Postępowanie w sytuacjach kryzysowych z udziałem podopiecznego powinno być prowadzone w możliwie najszybszym czasie i przy zapewnieniu bezpieczeństwa psychofizycznego dziecka.
2. Rodzice mają prawo do pełnej informacji o sytuacji i podjętych przez ośrodek działaniach ich dotyczących.
3. Osobą odpowiedzialną na terenie przedszkola za respektowanie praw dziecka jest dyrektor.

PODSTAWOWE SPOSOBY DZIAŁANIA

W celu prowadzenia skutecznej interwencji zgodnie z obowiązującym prawem i mając na uwadze konieczność zapewnienia bezpieczeństwa dzieciom, ochronę przed przemocą i innymi przejawami zaburzeń zachowania czy patologii społecznej, ustala się co następuje:

1. Rodzice dziecka są bezzwłocznie zawiadamiani o każdym przypadku pojawiających się trudności wychowawczych i edukacyjnych dziecka.
2. W celu rozwiązywania zaistniałego problemu przedstawiciel ośrodka:
 - ustala możliwie najbliższy termin spotkania z rodzicami dziecka,
 - wprowadza odpowiednie dla sytuacji i poziomu rozwoju dziecka działania interwencyjne,
 - prowadzi rozmowę z rodzicami, w czasie której wspólnie ustalają dalsze działania wobec dziecka, zasady współpracy między rodzicami a przedszkolem oraz w uzasadnionych przypadkach konieczność objęcia dziecka specjalistyczną opieką medyczną.
3. Brak współpracy ze strony rodziców, powracające problemy wychowawcze lub regres edukacyjny spowodowany nie realizowaniem przez rodziców ustaleń i zaleceń z wychowawcami przedszkola, powodują konieczność podjęcia innych działań przewidzianych prawem:
 - zgłoszenie rodziny do ośrodka pomocy społecznej,
 - w przypadku pieczy zastępczej zgłoszenie do powiatowego centrum pomocy rodzinie,
 - zgłoszenie sprawy do sądu rodzinnego.
4. W przypadku zagrożenia zdrowia dziecka ośrodek zapewnia mu niezbędną opiekę medyczną (np. wzywane jest pogotowie).
5. Policja jest wzywana w przypadku:
 - agresywnego zachowania rodzica/opiekuna prawnego na terenie ośrodka.

SPIS PROCEDUR POSTĘPOWANIA W SYTUACJACH KRYZYSOWYCH W OŚRODKU REWALIDACYJNO- WYCHOWAWCZYM W RUMI

- I. Zasady postępowania w przypadku przyprowadzenia przez rodzica dziecka z widocznymi objawami infekcji, bólu lub urazu.
- II. Zasady postępowania w przypadku nagłego zachorowania dziecka na terenie ośrodka (gorączka, wysypka, wymioty, biegunka itp.).
- III. Zasady postępowania w przypadku wystąpienia u dziecka choroby zakaźnej lub pasożytniczej.
- IV. Zasady postępowania w przypadku przyjęcia do ośrodka dziecka z alergiami pokarmowymi lub wziewnymi.
- V. Wypadek dziecka na terenie ośrodka.
- VI. Atak epilepsji.
- VII. Zasady podawania leków wychowankom z chorobą przewlekłą.
- VIII. Zasady postępowania w przypadku dziecka karmionego przez PEG-a.
- IX. Zasady postępowania w przypadku braku współpracy z rodzicami w zakresie dbania o higienę dziecka.
- X. Samowolne oddalenie się dziecka z placu zabaw lub podczas zorganizowanych wycieczek.
- XI. Postępowanie wobec dziecka – ofiary czynu karalnego.
- XII. Postępowanie przy silnym pobudzeniu psychoruchowym dziecka.
- XIII. Postępowanie w przypadku, gdy po dziecko zgłasza się rodzic/opiekun pod wpływem alkoholu.
- XIV. Postępowanie w przypadku, gdy dziecko nie zostało odebrane z ośrodka.
- XV. Postępowanie w przypadku kontaktów dziecka na terenie ośrodka z rodzicami pozostającymi w konflikcie, z ograniczoną władzą rodzicielską lub pozbawionych praw rodzicielskich.
- XVI. Postępowanie w przypadku wystąpienia zachowań autoagresywnych.
- XVII. Udzielanie pomocy dzieciom – ofiarom przemocy domowej.

PROCEDURY

I. ZASADY POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU PRZYPROWADZENIA PRZEZ RODZICA DZIECKA Z WIDOCZNYMI OBJAWAMI INFEKCJI, BÓLU LUB URAZU

W sytuacji gdy nauczyciel przyjmujący dziecko do ośrodka zauważy widoczne objawy nieżyty górnych dróg oddechowych, zapalenia spojówek, wysypki, utykania lub

sygnalizowania przez rodzica, że dziecko w nocy miało gorączkę, biegunkę, wymioty, ból zęba, ucha itp.

1. Nauczyciel jest zobowiązany przeprowadzić wywiad z rodzicem w celu ustalenia przyczyn objawów.
2. W przypadku objawów alergicznych rodzic zobowiązany jest dostarczyć zaświadczenie od lekarza specjalisty (alergologa).
3. W przypadku przyprowadzenia do ośrodka dziecka z objawami nieżytu górnych dróg oddechowych, zapalenia spojówek, wysypki lub w przypadku, gdy rodzic sygnalizuje, że dziecko w nocy miało gorączkę, wymioty, biegunkę, ból zęba, ucha, itp. – **nauczyciel informuje rodzica, że dziecko z takimi objawami nie może pozostać w ośrodku.**
4. Nauczyciel bezwzględnie przestrzega zakazu doraźnego podawania dziecku leków.

II. ZASADY POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU NAGŁEGO ZACHOROWANIA DZIECKA NA TERENIE OŚRODKA (GORĄCZKA, WYSYPKA, WYMIOTY, BIEGUNKA ITP.)

1. W przypadku nagłego zachorowania dziecka na terenie ośrodka, nauczyciel sprawujący w danej chwili opiekę nad dzieckiem, telefonicznie powiadamia rodziców lub opiekunów prawnych o zaistniałej sytuacji.
2. W sytuacji braku możliwości kontaktu z wyżej wymienionymi, w przypadku lekkich objawów chorobowych, nauczyciel jest zobowiązany zapewnić dziecku miejsce do odpoczynku, do czasu przyjazdu rodziców.
3. W przypadku poważnych, nasilających się objawów chorobowych nauczyciel informuje o zaistniałej sytuacji dyrektora ośrodka, udziela pomocy przedmedycznej w zakresie posiadanych umiejętności oraz wzywa pogotowie.
4. Jeśli wychowawca prowadzi w tym czasie zajęcia z grupą dzieci, ma obowiązek zapewnić im opiekę zastępczą.
5. Nauczyciel sprawuje opiekę nad dzieckiem do momentu przybycia rodziców lub opiekunów prawnych.
6. **W ośrodku nie podaje się dzieciom żadnych leków doustnych, wziewnych oraz w postaci maści czy żelu.**

III. ZASADY POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU WYSTĄPIENIA U DZIECKA CHOROBY ZAKAŻNEJ LUB PASOŻYTNICZEJ

W przypadku wystąpienia u dziecka choroby pasożytniczej lub zakaźnej, nauczyciel natychmiast powiadamia rodzica o wystąpieniu u dziecka choroby – rodzice są zobowiązani do niezwłocznego odebrania dziecka z ośrodka i podjęcia leczenia.

1. Ośrodek niezwłocznie powiadamia innych rodziców o wystąpieniu przypadków choroby pasożytniczej lub zakaźnej wśród dzieci.

2. Obowiązek podjęcia leczenia w celu skutecznego usunięcia choroby spoczywa na rodzicach.
3. W trakcie leczenia dziecko powinno pozostać w domu, żeby zapobiec przenoszeniu się choroby na inne dzieci uczęszczające do ośrodka.
4. Dziecko wraca do ośrodka po zakończeniu leczenia. Rodzice (opiekunowie prawni) dziecka, po przebytej chorobie zakaźnej lub pasożytniczej, zobowiązani są do dostarczenia zaświadczenia od lekarza rodzinnego o zakończeniu leczenia.

IV. ZASADY POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU PRZYJĘCIA DO OŚRODKA DZIECKA Z ALERGIAMI POKARMOWYMI LUB WZIEWNYMI

1. Rodzic na etapie rekrutacji dziecka do ośrodka, jest zobowiązany do poinformowania dyrektora o stanie zdrowia dziecka, w tym przypadku o alergii. Informacja ta powinna być poparta odpowiednią dokumentacją np. zaświadczeniem od lekarza specjalisty, w którego treści, powinny znaleźć się informacje dotyczące przeciwwskazań do przyjmowania określonych produktów, specjalistycznej diety lub ograniczenia dostępu do wybranych alergenów.
2. O obecności w grupie dziecka z alergią, powinien zostać poinformowany cały personel pedagogiczny jak i administracyjno – obsługowy ośrodka.
3. W salach w których na co dzień przebywają dzieci z alergiami, powinna być umieszczona w widocznym miejscu informacja na temat uczuleń poszczególnych dzieci w formie wizytówek pod listą obecności (kto i na co jest uczulony).
4. Ustalenie diety dla dzieci z alergiami pokarmowymi powinno odbywać się w ścisłym porozumieniu z rodzicami dziecka, lekarzem prowadzącym i dietetykiem.

V. WYPADEK DZIECKA NA TERENIE OŚRODKA

Pracownik ośrodka, który otrzymał wiadomość o wypadku podopiecznego lub był jego świadkiem:

1. Niezwłocznie udziela poszkodowanemu dziecku odpowiedniej pomocy przedmedycznej lub wzywa pogotowie ratunkowe.
2. Jeśli wychowawca prowadzi w tym czasie zajęcia z grupą dzieci, ma obowiązek zapewnić im opiekę zastępczą.
3. O zaistniałej sytuacji niezwłocznie zawiadamia dyrektora ośrodka oraz rodziców/prawnych opiekunów dziecka.
4. Specjalista BHP ustala szczegółowe okoliczności zdarzenia celem sporządzenia protokołu powypadkowego.

Nawet w lekkich przypadkach (brak wyraźnych obrażeń – np. widoczne tylko lekkie zaczerwienienie, zadrapanie, lekkie skaleczenie, lekkie skręcenie stopy itp.) zawsze należy poinformować rodzica.

Po udzieleniu pierwszej pomocy poszkodowanemu dziecku, wychowawca lub pedagog/ dyrektor ustala z rodzicem ewentualny wcześniejszy odbiór dziecka z przedszkola.

Do czasu odebrania dziecka z ośrodka należy zapewnić mu odpowiednią opiekę.

VI. ATAK EPILEPSJI

W przypadku powzięcia informacji o chorobie dziecka wychowawca grupy powinien przeprowadzić rozmowę z rodzicami w celu pozyskania szczegółowych informacji o przebiegu ataków, częstotliwości i okolicznościach ich występowania oraz procedurach postępowania po wystąpieniu ataku. Informacje te należy przekazać wszystkim osobom mającym kontakt z dzieckiem.

W przypadku napadu epilepsji należy:

1. Zapewnić wolną przestrzeń i usunąć niebezpieczne przedmioty z otoczenia dziecka u którego zaobserwowaliśmy napad padaczki. Zwykle trwa on sekundy–minuty i mija sam.
2. **Nie należy wkładać osobie chorej żadnych przedmiotów do ust !!!**
3. Po napadzie, w przypadku gdy dziecko jest **nieprzytomne**, należy sprawdzić czy oddycha. Jeżeli tak, układamy je w **pozycji bocznej bezpiecznej**.
4. Nie trzeba wzywać **pogotowia ratunkowego**, jeżeli dziecko po ataku jest przytomne i dobrze zorientowane.
5. O każdym ataku padaczki, jego przebiegu i podjętych działaniach należy niezwłocznie powiadomić rodzica.
6. W sytuacji silnego ataku epilepsji zagrażającego życiu i zdrowiu wychowanka nauczyciel prowadzący zajęcia zobowiązany jest do podania wlewki ratującej życie zaleconej przez lekarza. Jeżeli atak nie ustępuje nauczyciel wzywa pogotowie.
7. Jeżeli napad trwa dłużej niż **2 minuty**, należy wezwać pogotowie ratunkowe.
8. W przypadku wychowanków mających silne ataki zagrażające życiu na wniosek rodzica pogotowie wzywa się każdorazowo podczas wystąpienia ataku.

VII. ZASADY PODAWANIA LEKÓW WYCHOWANKOM Z CHOROBA PRZEWLEKŁĄ

W sytuacji kiedy występuje konieczność stałego podawania dziecku leku podczas pobytu w placówce, rodzice przed przyjęciem dziecka do ośrodka - na etapie rekrutacji, zobowiązani są do przedłożenia informacji: na jaką chorobę dziecko choruje oraz jakie leki zgodnie z zaleceniem lekarza dziecko zażywa (nazwa leku, sposób dawkowania).

1. Rodzice (prawni opiekunowie) są zobowiązani do podawania leków osobiście lub przez osobę upoważnioną.
2. Delegowanie przez rodziców uprawnień do wykonywania czynności związanych z podawaniem leków przez inne osoby przez nich upoważnione, wymaga zgody dyrektora przedszkola.

3. Osoby wskazane przez rodzica w upoważnieniu, muszą wyrazić na podawanie dziecku leków pisemną zgodę oraz powinny zostać poinstruowane przez lekarza w zakresie udzielenia dziecku stosownej pomocy.
4. W przypadku gdy nikt z pracowników ośrodka nie wyraził zgody na podawanie dziecku leków, może to zrobić inna osoba upoważniona przez rodzica. Warunkiem tego jest złożenie przez rodzica dziecka pisemnego upoważnienia dla wskazanej osoby.

VIII. ZASADY POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU DZIECKA KARMIONEGO PRZEZ PEG-a

1. W sytuacji gdy wychowanek jest karmiony przez PEG-a posiłek podaje pielęgniarka szkolna lub osoba przeszkolona.

IX. ZASADY POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU BRAKU WSPÓŁPRACY Z RODZICAMI W ZAKRESIE DBANIA O HIGIENĘ DZIECKA

Nauczyciel zobowiązany jest do kształtowania prawidłowych nawyków higienicznych u dzieci. Rodzice dzieci są informowani o wymogach ośrodka w kwestii higieny. Dziecko uczęszczające do ośrodka powinno być regularnie myte i kąpane oraz czysto i schludnie ubrane.

1. W przypadku gdy nauczyciel zauważa zaniedbania w zakresie higieny dziecka, uświadamia rodzicom konieczność dbania o czystość oraz kształtowanie odpowiednich nawyków higienicznych u dziecka. Jeśli zachodzi taka potrzeba udziela instruktażu dotyczącego prawidłowego wykonywania czynności higienicznych.
2. W przypadku braku efektów w kwestii wypracowania właściwych nawyków higienicznych, wychowawca powiadamia pedagoga/psychologa szkolnego, który przeprowadza rozmowę z rodzicami.
3. W sytuacji gdy rodzic nie podejmuje współpracy z ośrodkiem, a dziecko jest wyraźnie zaniedbywane higienicznie oraz sytuacja zagraża jego zdrowiu i prawidłowemu funkcjonowaniu w grupie, ośrodek powiadamia odpowiedni ośrodek pomocy społecznej.

X. SAMOWOLNE ODDALENIE SIĘ DZIECKA Z PLACU ZABAW LUB PODCZAS ZORGANIZOWANYCH WYCIECZEK

1. Pracownik ośrodka który stwierdził, że dziecko samowolnie opuściło teren placówki natychmiast podejmuje poszukiwania podopiecznego, zapewniając opiekę pozostałym dzieciom.

2. Jeśli poszukiwania nie przynoszą spodziewanego efektu powiadamia pedagoga/dyrektora ośrodka.
3. W przypadku nie odnalezienia dziecka pedagog/dyrektor ośrodka powiadamia policję oraz rodziców dziecka.
4. Dziecko prezentujące zachowania ucieczkowe należy otoczyć szczególną opieką i kontrolą ze strony wszystkich pracowników ośrodka.

XI. POSTĘPOWANIE WOBEC DZIECKA – OFIARY CZYNU KARALNEGO

W przypadku, gdy dziecko na terenie ośrodka jest ofiarą czynu karalnego, nauczyciel/pracownik ośrodka jest zobowiązany do:

1. Udzielenia pierwszej pomocy przedmedycznej, a w razie konieczności kiedy ofiara doznała poważnych obrażeń ciała do wezwania pogotowie.
2. Zatrzymania sprawcy czynu, jeśli jest to możliwe.
3. Niezwłocznego powiadomienia dyrektora ośrodka /pedagoga.
4. Powiadomienia rodziców dziecka (pedagog/dyrektor).
5. W przypadku poważnych obrażeń dyrektor decyduje o potrzebie wezwania policji.

XII. POSTĘPOWANIE PRZY SILNYM POBUDZENIU PSYCHORUCHOWYM DZIECKA

Dziecko w stanie silnego pobudzenia psychoruchowego z współwystępującą agresją lub autoagresją należy:

1. Odizolować od innych osób oraz zapewnić mu opiekę i bezpieczeństwo.
2. Jeśli to konieczne unieruchomić (np. ograniczyć możliwość ruchu poprzez przytrzymanie).
3. Zapewnić warunki do uspokojenia i wyciszenia.
4. Otoczyć odpowiednią opieką.

W przypadku gdy zachowania agresywne i autoagresywne nie ustępują, nauczyciel powinien:

1. Powiadomić pedagoga / psychologa/ dyrektora ośrodka.
2. Powiadomić rodziców/ opiekunów dziecka.
3. W razie potrzeby wezwać pomoc medyczną.
4. Otoczyć dziecko odpowiednią opieką psychologiczno-pedagogiczną.
5. Sporządzić szczegółową notatkę opisującą zdarzenie.

Jeśli istnieje zagrożenie życia lub zdrowia dziecka należy niezwłocznie wezwać pogotowie i powiadomić rodziców o podjęciu interwencji medycznej.

XIII. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU, GDY PO DZIECKO ZGŁASZA SIĘ RODZIC/OPIEKUN POD WPLYWEM ALKOHOLU

1. Nauczyciel nie może powierzyć opieki nad dzieckiem osobie, wobec której istnieje domniemanie, że może znajdować się ona pod wpływem alkoholu.
2. O zaistniałej sytuacji należy powiadomić pedagoga/dyrektora.
3. Osobie nietrzeźwej nakazuje się opuszczenie terenu ośrodka. Jeżeli osoba ta odmawia opuszczenia terenu ośrodka lub powoduje naruszenie spokoju i bezpieczeństwa, dyrektor/pedagog/nauczyciel wzywa policję/straż miejską.
4. Bezzwłocznie należy także poinformować drugiego z rodziców/ prawnych opiekunów o zaistniałej sytuacji i konieczności osobistego zgłoszenia się po dziecko.
5. W sytuacji, gdy w wyznaczonym czasie po odbiór dziecka nie pojawi się inna osoba, dyrektor zawiadamia policję.
6. Gdy powyższa sytuacja powtarza się ośrodek powiadamia ośrodek pomocy społecznej lub sąd rejonowy.

XIV. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU, GDY DZIECKO NIE ZOSTAŁO ODEBRANE Z OŚRODKA

W przypadku, gdy dziecko nie zostanie odebrane po upływie czasu pracy ośrodka, bez wcześniejszego powiadomienia pracowników placówki, nauczyciel zobowiązany jest:

1. Powiadomić telefonicznie rodziców lub osobę upoważnioną do odbioru dziecka o zaistniałej sytuacji i konieczności jak najszybszego odbioru dziecka.
2. W przypadku, gdy pod wskazanymi przez rodziców numerami telefonów nie można uzyskać informacji, nauczyciel powiadamia dyrektora/pedagoga.
3. Dyrektor/pedagog lub wychowawca podejmuje decyzję o powiadomieniu policji lub straży miejskiej z prośbą o podjęcie dalszych działań przewidzianych prawem.

Z przebiegu zaistniałej sytuacji nauczyciel sporządza protokół zdarzenia, podpisany przez świadków, który zostaje włączony do dokumentacji ośrodka.

Gdy powyższa sytuacja powtarza się ośrodek powiadamia ośrodek pomocy społecznej lub sąd rejonowy.

XV. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU KONTAKTÓW DZIECKA NA TERENIE OŚRODKA Z RODZICAMI POZOSTAJĄCYMI W KONFLIKCIE, Z OGRANICZONĄ WŁADZĄ RODZICIELSKĄ LUB POZBAWIONYCH PRAW RODZICIELSKICH

1. Nauczyciel udziela informacji rodzicom, którzy mają zachowane prawa rodzicielskie, o ile postanowienie sądu nie stanowi inaczej.

2. Jeśli do ośrodka zostanie dostarczone postanowienie sądu o sposobie sprawowania przez rodziców opieki nad dzieckiem, nauczyciel postępuje zgodnie z tym postanowieniem.
3. **Ośrodek nie jest miejscem spotkań dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej z rodzicem z ograniczoną władzą rodzicielską lub pozbawionym tej władzy.**
4. O każdej próbie odebrania dziecka lub jego kontaktach z rodzicem nieuprawnionym do tego, nauczyciel powiadamia dyrektora ośrodka oraz rodzica lub instytucję aktualnie sprawującą opiekę nad dzieckiem.
5. **W sytuacji kryzysowej, poczucia zagrożenia np. kłótnie rodziców, wyrywanie sobie dziecka, itp. wychowawca/pedagog lub dyrektor powiadamia policję.**
6. Nauczyciel nie jest osobą uprawnioną do rozstrzygania sporów między rodzicami.
7. Wychowawca, który posiada wiedzę na temat trudnej lub nieuregulowanej sytuacji rodzinnej dziecka jest zobowiązany do poinformowania pracowników przedszkola o właściwych sposobach postępowania wobec opiekunów.

XVI. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU WYSTĄPIENIA ZACHOWAŃ AUTOAGRESYWNYCH

1. Rodzic jest zobowiązany poinformować dyrektora oraz wychowawcę o występowaniu zachowań autoagresywnych.
2. W przypadku wystąpienia zachowań autoagresywnych nauczyciel postępuje zgodnie z wytycznymi opracowanymi przez wychowawcę klasy oraz psychologa szkolnego.
3. Należy powziąć odpowiednie kroki w celu zapewnienia bezpieczeństwa uczniowi oraz innym uczniom pozostającym w klasie.

XVII. UDZIELANIE POMOCY DZIECIOM – OFIAROM PRZEMOCY DOMOWEJ

W przypadku uzasadnionego podejrzenia nauczyciela bądź innego pracownika ośrodka o stosowaniu wobec dziecka przemocy domowej należy postępować zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U. Nr 209 poz. 1245) (do wglądu u pedagogów i psychologa lub na stronach internetowych).

Aktualizacji dokonał zespół w składzie:

mgr Anita Klein
mgr Aleksandra Korczyńska
mgr Magdalena Milewska